

Artikulátorok, arcív Centrális okklúzió meghatározásának lehetőségei

Dr. Somogyi Andrea

2019.03.26.

SEMMELWEIS EGYETEM

Fogpótlástani Klinika

<http://semmelweis.hu>

Artikulátorok

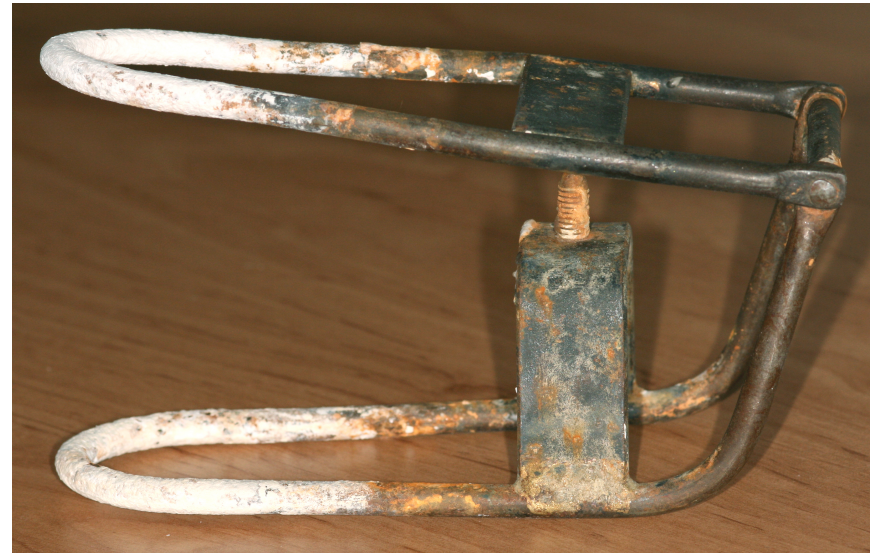
Egy olyan fogászati segédeszköz, mechanikus mozgásszimulátor, amely az emberi állkapocsízületek, illetve az állcsontok egymáshoz viszonyított helyzetét és mozgásait szimulálja.

Fogorvos számára diagnosztikus eszköz, a fogtechnikus számára a beteget helyettesíti.

A múlt...

Okklúdorok

- Nem programozhatók
- IKP rögzítése
- zsanéros okklúdor esetén csak egyszerű nyitó – csukó mozgás

Középértékű artikulátorok

- Nem programozhatóak
- Bizonyos mozgások modellezésére képes
- Átlag szögértékek gyárilag beállítva

Condylus sag.: 33°

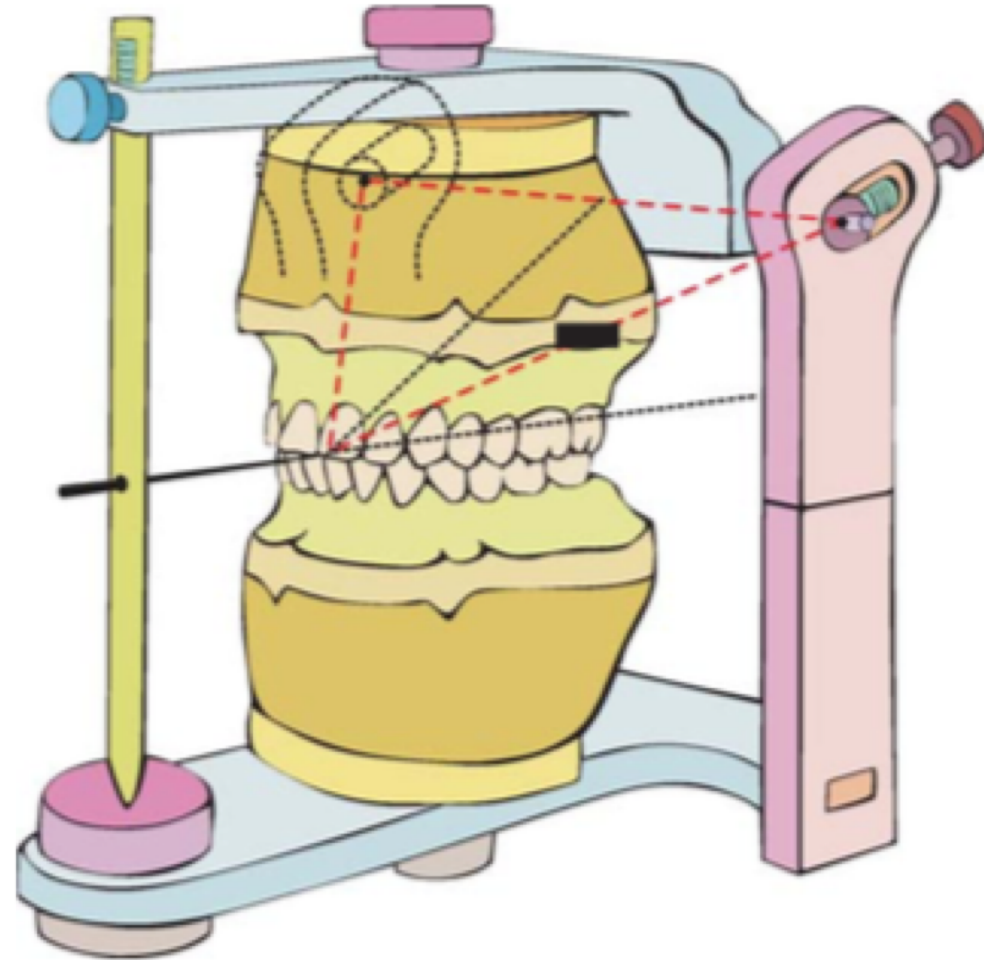
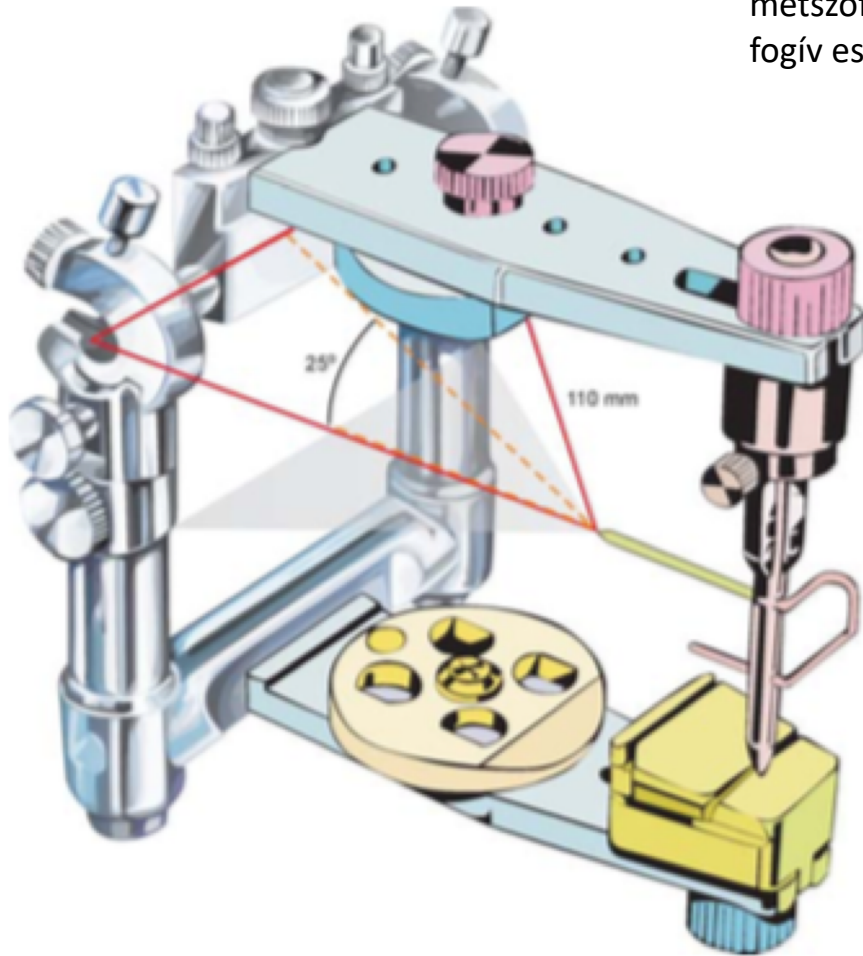
Condylus lat.: 15°

Symphysis sag.: 12°

Symphysis lat.: 120°

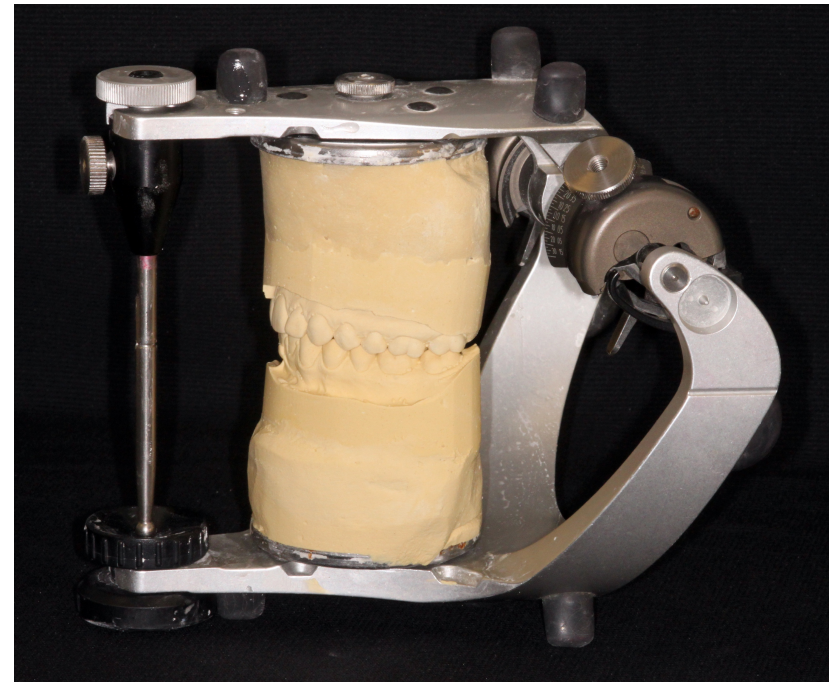

A **Bonwill-háromszög** a mandibula ízületi fejecseinek középpontja és a mellső Bonwill-pont vagy szimfizispont – a bal alsó középső metszőfog mesiális csücske - által meghatározott sík, mely normális fogív esetén körülbelül 10 cm élű, egyenlő oldalú háromszög.

Részben egyéni értékekre állítható artikulátor

- Programozható készülékek
- Condylus sagittalis, Bennet-szög és symphysis sagittalis állítható
- Arcívvel is használható

Teljesen egyéni értékre állítható artikulátor

- Teljes mértékben programozható készülékek
- Arcíves regisztrációval együtt alkalmazzuk
- Condylus sag., Bennett-szög, symphysis pálya, side shift, incisalis szögértékek állíthatók
- Élethű mozgás szimulációt tesznek lehetővé
- TMI diszfunkció diagnosztikájában és terápiájában is rendkívül

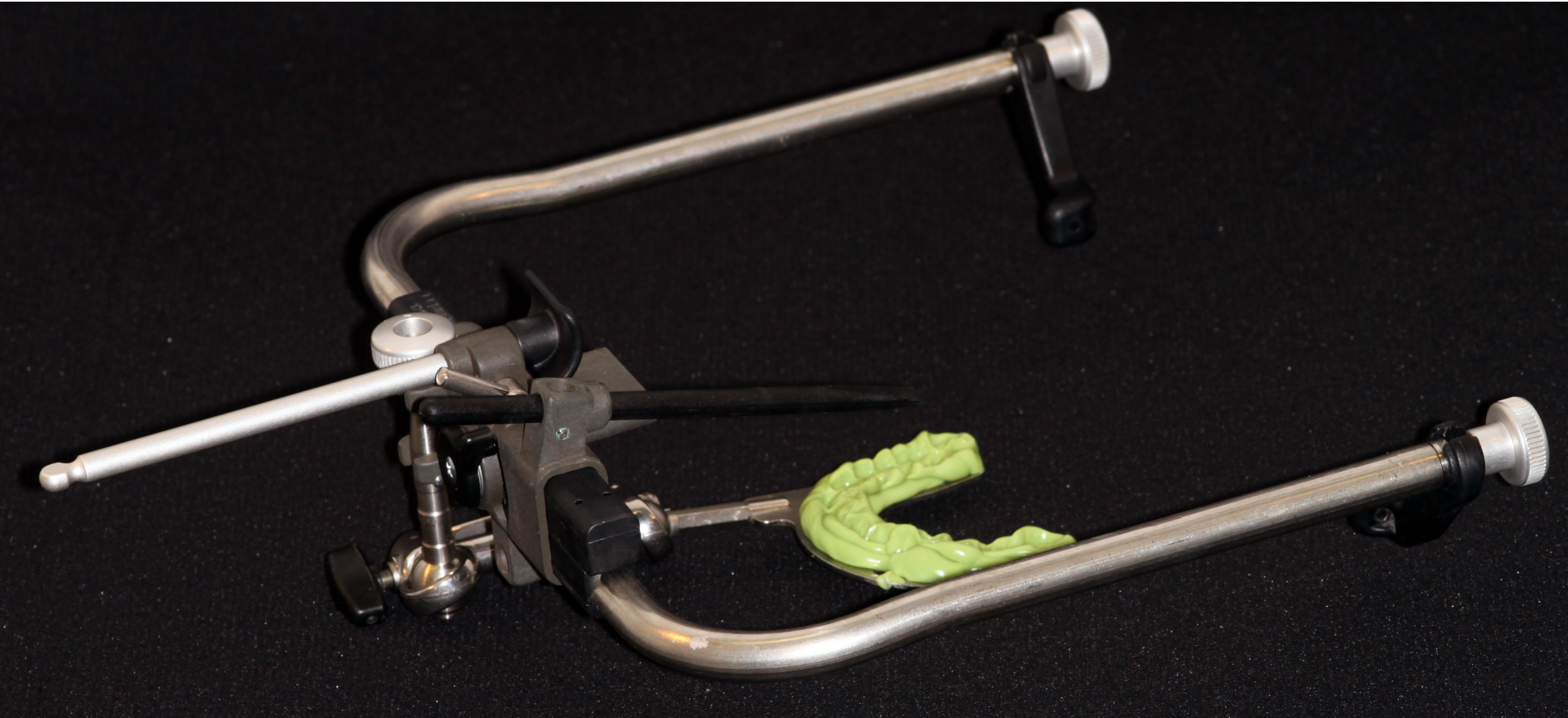

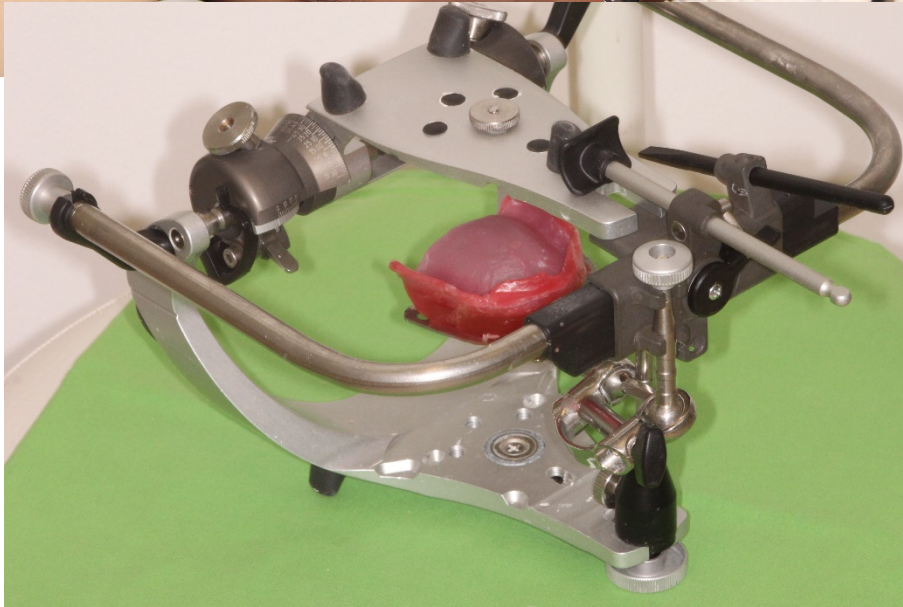
Arcív

- **A felső állcsont térbeli helyzetének az artikulátorra való átvitelére szolgáló készülék**
- Lehetővé teszi azt, hogy a mintákat olyan helyzetben gipszeljük az artikulátor felső tartójához, hogy az ízületekhez való viszonya megegyezzen a beteg felső fogsora és ízületei viszonyának.
- Két fő típusa: arbitrális és kinematikus (tengelykeresős)

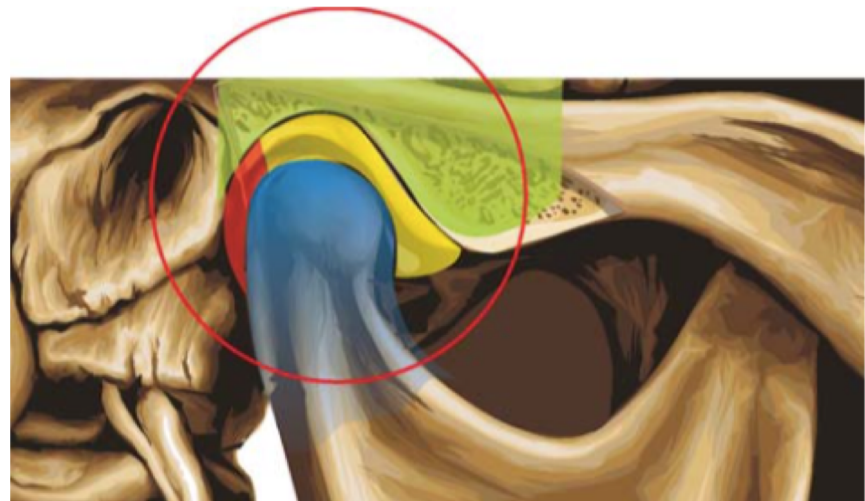
Az arcív felépítése

- Arcív
- Glabella támasz
- Referencia tűske
- Átvívó kulcs
- Harapási villa

CENTRÁLIS RELÁCIÓS HELYZET

A centrális reláció egy olyan, a fogérintkezésektől független maxillomandibularis viszony, melyben a condylusok **felső-elülső** helyzetben érintkeznek az eminentia articularis hátsó lejtőjével. Ebben a helyzetben a mandibula kizárólag forgó mozgást képes végezni, de ebből a feszülésmentes, fiziológias maxillo-mandibularis pozícióból vertikális irányú, valamint latero- és protrusíós mozgás indítható. A centrális reláció egy klinikailag hasznos, rekonstruálható referenciahelyzet (GPT 9) (II.1.-8. ábra).

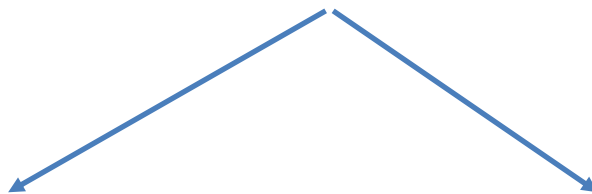
CENTRÁLIS OCCLUSIO

Az antagonista fogak centrális relációs fejecs-helyzetben történő érintkezését centrális occlusiónak (CO; centric occlusion) nevezzük, ami nem feltétlenül esik egybe az intercuspидatiós helyzettel (GPT 9).

„Minden CO = CR, de nem minden CR = CO”

Intermaxilláris reláció meghatározása

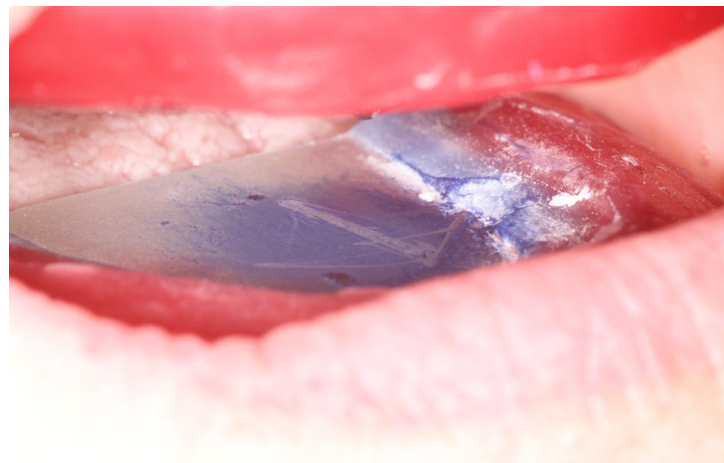
Protetikai harapásvétel teljes fogatlanság esetén

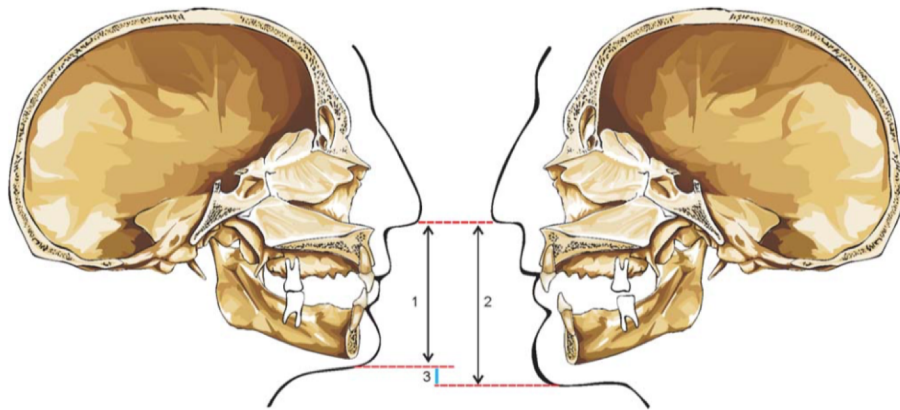
Kézi harapásvétel harapási sablonok segítségével

Támasztócsapos / támasztócsavaros regisztráció

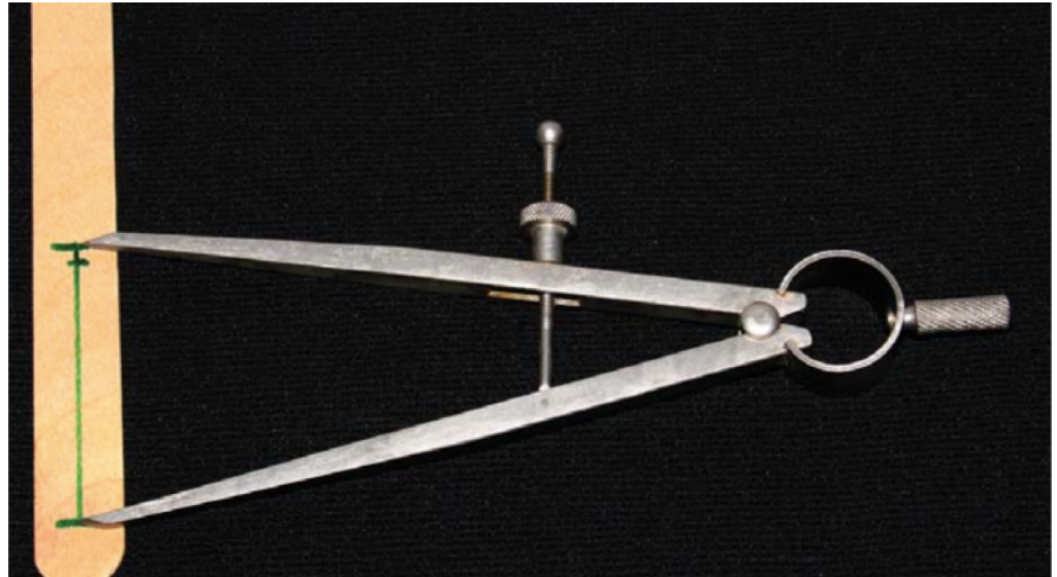
A MANDIBULA NYUGALMI HELYZETE

Vertikális és horizontális dimenziók meghatározása

Mandibula nyugalmi helyzete (nyugalmi helyzet, fiziológiai harapási magasság; angolul: physiologic rest position; Rest Vertical Dimension (RVD); németül Ruheschwebelage). Az állkapocs nyugalmi (poszturális) helyzetének nevezzük azt a függőleges fejtartás melletti alsó-felső állcsontviszonyt, ami a mandibulát emelő és süllyesztő izmok antigravitációs tónusa és a gravitációs erő egyensúlyaként jön létre. Ebben a helyzetben az ízületi fejecsek semleges, feszülésmentes, pozícióban vannak (GPT 1-9).

Vertikális dimenzió meghatározása

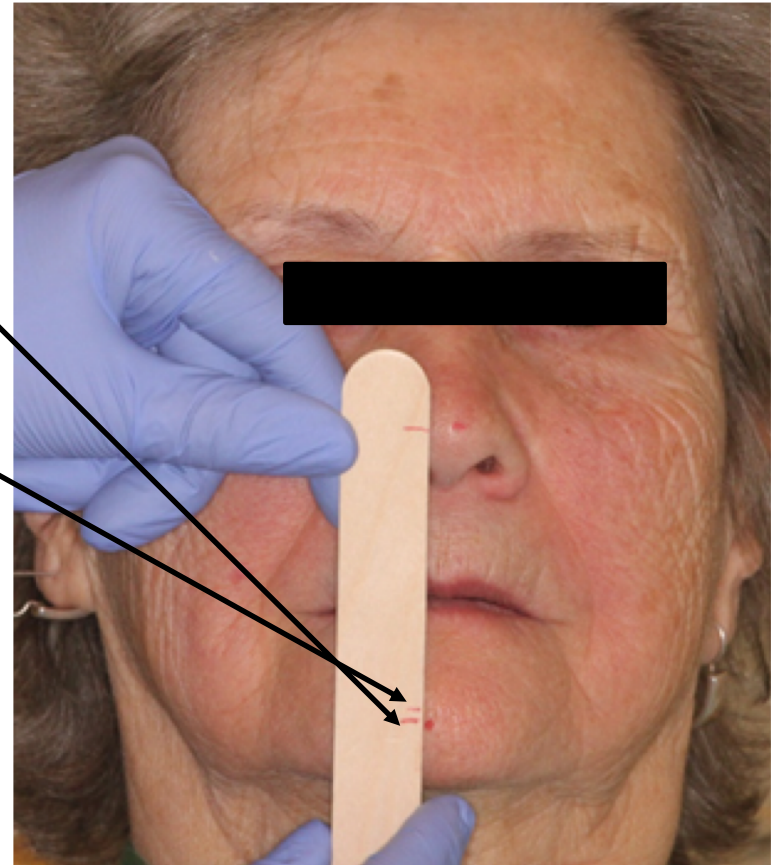
Fiziológiai harapási magasság - Fizikai harapási magasság = interokkluzális térköz

Fiziológiai harapási magasság

- Az ajkak vonalszerűen érintkeznek

Fizikai harapási magasság

- Fizikai arcmagasság
- Az ajkak lapszerűen érintkeznek

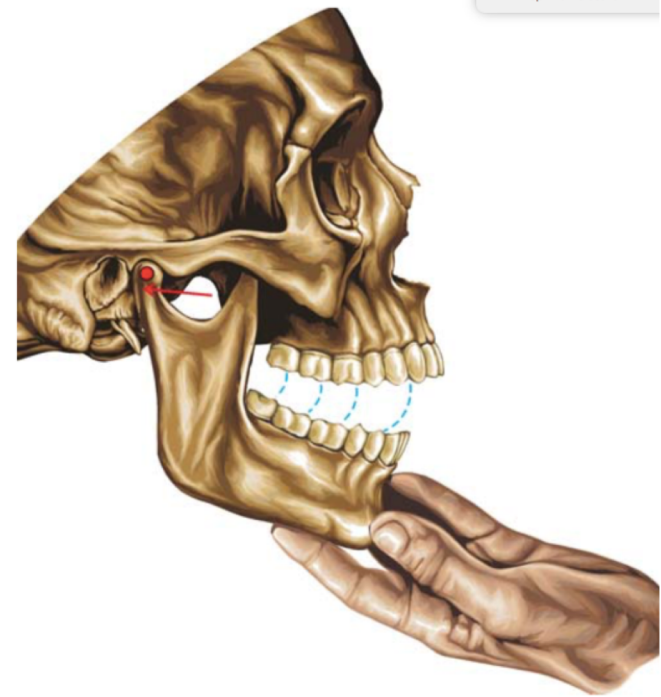

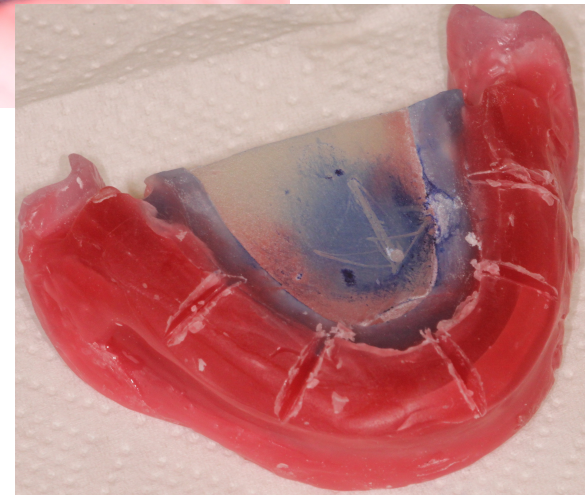
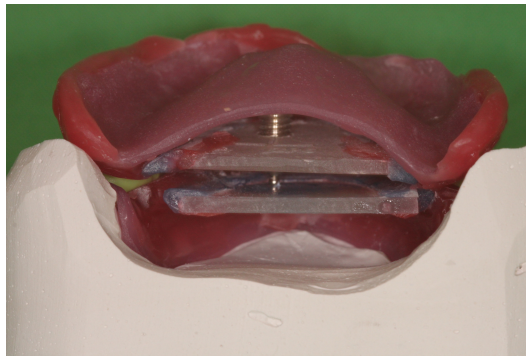
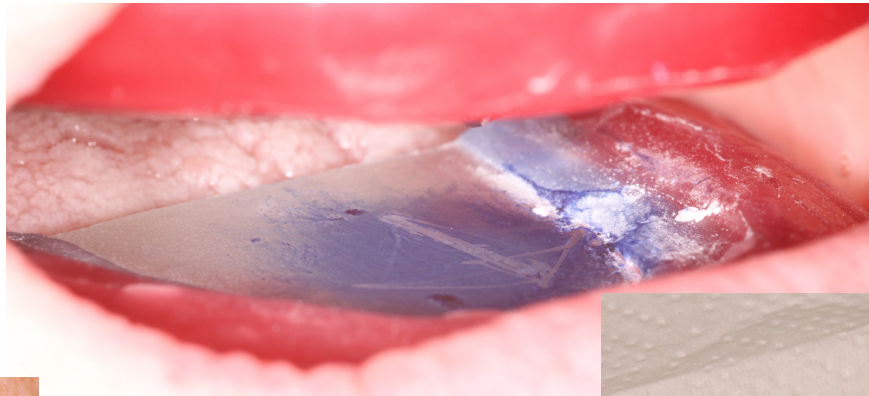
Horizontális dimenzió meghatározása

Kézi harapásvétel harapási sablonok segítségével

- Állcsúcsvezetés
- Nyeléses módszer
- Nyelv hátra húzása

Támasztó csavaros regisztrálás – CR meghatározás

Írányvonalak bejelölése

Incisális vonal
Középvonal
Frontfogak szélessége
Frontfogak magassága

A minták illeszkedését mindig magunk ellenőrizzük!

Köszönöm a figyelmet!